

KOSTRA HORNÍ KONČETINY

I. Pletenec horní končetiny (cingulum membri superioris)

CLAVICULA-kost klíční

SCAPULA-lopatka

II. Kostí volné horní končetiny (ossa membri superioris liberi)

HUMERUS-kost pažní

RADIUS-kost vřetenní

ULNA-kost loketní

OSSA CARPI-kosti zápěstní

OSSA METACARPI-kosti záprstní

OSSA DIGITORUM MANUS-kosti prstů ruky

- **PHALANX PROXIMALIS** (proximální článek prstu)
- **PHALANX MEDIA** – není u palce!
- **PHALANX DISTALIS**

CLAVICULA

- **Extremitas acromialis** (konec pro spojení s lopatkou)
- **Extremitas sternalis** (konec pro spojení s kostí hrudní)

SCAPULA

- **Margo superior, medialis, lateralis** (okraj horní, mediální, laterální)
- **Angulus superior, inferior, lateralis** (úhel horní, dolní, laterální)
- **Facies costalis, dorsalis** (plocha žeberní, dorzální)
- **Processus coracoideus** (zobcovitý výběžek)
- **Acromion** (nadpažek)
- **Cavitas glenoidalis** (kloubní jamka)

HUMERUS

- **caput humeri** (hlava)
- **collum anatomicum et chirurgicum** (krček anatomický a chirurgický)
- **tuberculum majus et minus** (hrbolek velký a malý)
- **corpus humeri** (tělo)
- **sulcus n. radialis** (žlábek pro nervus radialis)
- **trochlea humeri** (kladka)
- **capitulum humeri** (hlavička)
- **epicondylus lateralis et medialis**
- **sulcus nervi ulnaris** (žlábek pro nervus ulnaris)

RADIUS

- **caput radii** (hlava)
- **fovea radii** (jamka)
- **collum radii** (krček)
- **corpus** (tělo)
- **tuberositas radii** (drsnatina)
- **processus styloideus radii** (bodcový výběžek)

ULNA

- **incisura trochlearis** (zářez pro kladku)
- **olecranon ulnae** (loketní výběžek)
- **incisura radialis ulnae** (zářez pro radius)
- **corpus** (tělo)
- **tuberositas ulnae** (drsnatina)
- **caput ulnae** (hlavice)
- **circumferentia articularis**
- **processus styloideus ulnae**

OSSA CARPI

Proximální řada (od palce):

os scaphoideum (kost loďkovitá)

os lunatum (kost poloměsíčitá)

os triquetrum (kost trojhranná)

os pisiforme (kost hráškovitá)

Distální řada:

os trapezium (kost mnohohranná větší)

os trapezoideum (kost mnohohranná menší)

os capitatum (kost hlavatá)

os hamatum (kost hákovitá)

OSSA METACARPI

- **basis** (báze)
- **corpus** (tělo)
- **caput** (hlavice)

KOSTRA DOLNÍ KONČETINY

I. Pletenec dolní končetiny:

OS COXAE (kost pánevní) –

OS ILIUM (kost kyčelní), **OS ISCHII** (kost sedací), **OS PUBIS** (kost stydká)

II. Volná dolní končetina:

FEMUR (stehenní kost)

PATELLA (čéška)

TIBIA (holenní kost)

FIBULA (lýtková kost)

OSSA TARSII (zánártní kosti)

OSSA METATARSII (nártní kosti)

OSSA DIGITORUM PEDIS, PHALANGES (kosti prstů nohy, články prstů)

OS ILIUM

- **corpus** (tělo)
- **ala** (křídlo)
- **crista** (hřeben)
- **spinae iliacae** (trny)

OS ISCHII

- **corpus** (tělo)
- **ramus** (rameno)
- **tuber ischiadicum** (hrbol)
- **spina ischiadica** (trn)
- **incisura ischiadica major et minor** (zářez sedací velký a malý)

OS PUBIS

- **corpus** (tělo)
- **ramus superior** (rameno horní)
- **ramus inferior** (rameno dolní)
- **crista phallica** (hřeben pro připojení ramene penisu /clitorisu)

acetabulum – kloubní jamka pro hlavici stehenní kosti

foramen obturatum – ucpaný otvor

FEMUR

- **caput femoris** (hlavice stehenní kosti)
- **collum** (krček)
- **trochanter major et minor** (chocholík velký a malý)
- **corpus** (tělo)
- **condylus medialis et lateralis**
- **facies patellaris**
- **facies poplitea**

PATELLA

- **basis patellae** (báze)
- **apex patellae** (hrot)

TIBIA

- **condylus lateralis et medialis**
- **eminentia intercondylaris**
- **facies articularis fibularis** (kloubní plocha pro fibulu)
- **corpus** (tělo)
- **malleolus medialis** (kotník mediální-vnitřní)
- **sulcus fibularis tibiae** (žlábek pro fibulu)

FIBULA

- **caput fibulae** (hlavice)
- **corpus** (tělo)
- **malleolus lateralis** (kotník laterální – zevní)

OSSA TARSI – 7 kostí

kost hlezenní (talus)

kost patní (calcaneus)

kost lod'kovitá (os naviculare)

kost krychlová (os cuboideum)

kosti klínové (ossa cuneiformia) - mediale, intermedium et laterale

OSSA METATARSI

- **basis** (báze)
- **corpus** (tělo)
- **caput** (hlavice)

THORAX (HRUDNÍK)

COLUMNA VERTEBRALIS (páteř)

- 7 vertebrae cervicales (krční obratle)
- 12 vertebrae thoracicae (hrudní obratle)
- 5 vertebrae lumbales (bederní obratle)
- 5 vertebrae sacrales – os sacrum (kost křížová)
- 4–5 vertebrae coccygeae – os coccygis (kostrč)

COSTAE (žebra)

STERNUM (hrudní kost)

VERTEBRA (obratel)

1) Corpus vertebrae (tělo obratle)

2) Arcus vertebrae (oblouk obratle)

- Foramen vertebrale (obratlový otvor)
- Canalis vertebralis (páteřní kanál)
- Foramen intervertebrale (meziobratlový otvor)

3) Processus vertebrales (výběžky obratle)

- Processus articularis superior (kloubní výběžek horní)
- Processus articularis inferior (kloubní výběžek dolní)
- Processus transversus dexter (příčný výběžek pravý)
- Processus transversus sinister (příčný výběžek levý)
- Processus spinosus (trnový výběžek)

KRČNÍ OBRATEL – rozdíly od obecného popisu

První krční obratel – ATLAS

- Nemá tělo
- **Arcus anterior** (přední oblouk)
- **Arcus posterior** (zadní oblouk)
- Nemá processus spinosus
- Postranní části – **massae laterales**

Druhý krční obratel – AXIS

- **Dens axis** (zub)

Krční obratle C3 – C7

- Processus transversus má dva hrbolky a otvor
- Processus spinosus na C2 – C6 je rozdvojen

HRUDNÍ OBRATEL – rozdíly od obecného popisu

- Jamky pro žebra na tělech a příčných výběžcích

BEDERNÍ OBRATEL – rozdíly od obecného popisu

- **Processus costarius** (žeberní výběžek)
- **Processus mammilaris** (bradavčitý výběžek)
- **Processus accessorius** (přídatný výběžek)

KŘÍŽOVÁ KOST

- **Basis** (báze)
- **Apex** (hrot)
- **Promontorium** (předhoří)
- **Crista sacralis mediana**
- **Crista sacralis intermedia**
- **Crista sacralis lateralis**
- **Facies auriculares**

COSTA (ŽEBRO)

Žebra pravá (costae verae – 1.-7. pár)

Žebra nepravá (costae spuriae – 8.-10 pár)

Žebra volná (costae fluctuantes – 11., 12. pár)

Základní části žebra:

- **Caput costae** (hlava)
- **Collum costae** (krček)
- **Tuberculum costae** (hrbolek)
- **Corpus costae** (tělo)
- **Sulcus costae** (žlábek)

STERNUM (HRUDNÍ KOST)

- **Manubrium sterni** (rukojeť)
- **Angulus sterni** (úhel)
- **Corpus sterni** (tělo)
- **Processus xiphoideus** (mečovitý výběžek)

CRANIUM (LEBKA)

Neurocranium (mozková část)

Splanchnocranium (obličejová část)

a) Neurocranium

1) Os frontale (čelní kost)

- Squama (šupina)
- Partes orbitales (očnicová část – tvoří strop očnic)
- Pars nasalis (nosní část – tvoří strop dutiny nosní)

2) Os parietale (temenní kost)

- Tubera parietalia (hrboly temenních kostí)

3) Os occipitale (tylní kost)

- Foramen magnum (velký tylní otvor)
- Pars basilaris
- Partes laterales
- Squama occipitalis

4) Os sphenoidale (klínová kost)

- Corpus (tělo)
- Alae minores (malá křídla)
- Alae majores (velká křídla)
- Processus pterygoideus (křídlovitý výběžek)

5) Os temporale (spánková kost)

- Pars squamosa (šupina)
- Pars petrosa (kost skalní)
- Pars tympanica (kost bubínková)
- Pars mastoidea (bradavčitý výběžek)
- Processus styloideus (bodcovitý výběžek)

b) Splanchnocranium

1) Os ethmoidale (kost čichová)

2) Vomer (kost radličná)

3) Concha nasalis inferior (dolní nosní skořepa)

4) Os palatinum (patrová kost)

- Lamina horizontalis
- Lamina perpendicularis

5) Maxilla (horní čelist)

- Corpus (tělo)
- Processus frontalis maxillae (čelní výběžek)
- Processus zygomaticus maxillae (lící výběžek)
- Processus alveolaris maxillae (lůžkový výběžek – nacházejí se zde zubní lůžka)
- Processus palatinus maxillae (patrový výběžek)

6) Mandibula (dolní čelist)

- Corpus mandibulae (tělo)
- Ramus mandibulae (rameno)
- Angulus mandibulae (úhel)

7) Os zygomaticum (kost lící)

- Corpus (tělo)
- Processus maxillaris
- Processus frontalis
- Processus temporalis

8) Os nasale (kost nosní)

9) Os lacrimale (kost slzná)

10) Os hyoideum (jazyk)

- Corpus (tělo)
- Cornua majora (velké rohy)
- Cornua minora (malé rohy)

PROSTORY A DUTINY V LEBCE

- a) **Fossa cranii anterior (přední jáma lební)**
- b) **Fossa cranii media (střední jáma lební)**
- c) **Fossa cranii posterior (zadní jáma lební)**
- d) **Fossa temporalis**
- e) **Fossa infratemporalis**
- f) **Fossa pterygopalatina**
- g) **Orbita**
- h) **Cavum nasi (dutina nosní)**
- i) **Cavum oris (dutina ústní)**